

Monitoringrapport van 1 december 2017

0. Samenvatting

Tabel 1. Het monitoringresultaat in een oogopslag

In mio euro	1BA 2017	Okt	Nov	Delta BA	%	Delta Okt	%
Ontvangsten (+)	42.301,4	42.424,0	42.413,8	112,5	0,3%	-10,1	0,0%
Uitgaven (-)	42.670,0	42.699,7	42.728,6	58,5	0,1%	28,8	0,1%
ESR Correcties (+)	297,3	294,3	331,7	34,4	11,6%	37,4	12,7%
VS	-71,4	18,5	16,9	88,3	-123,8%	-1,6	-8,4%
Correcties voor aftoetsing begrotingdoelstelling	73,7	40,0	40,0	-33,7	-45,7%	0,0	0,0%
VS NA CORRECTIES voor aftoetsing begrotingsdoelstelling	2,4	58,5	56,9	54,6		-1,6	

Het voorliggende monitoringrapport is gebaseerd op waarnemingen tot en met oktober 2017, aangevuld met de prognoses voor de resterende maanden van 2017. Het overschot (incl. correctie van 40 miljoen euro niet-aangevraagde provisionele bedragen A1/A3)¹ wordt door het monitoringcomité geraamd op 56,9 miljoen euro.

Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2017 houdt dit resultaat een verbetering in van 54,6 miljoen euro. Ten opzichte van de monitoring van oktober 2017 is er een beperkte bijstelling met -1,6 miljoen euro. Langs ontvangstenzijde worden onder meer de gewestbelastingen met 6,9 miljoen euro positief bijgesteld, en de te consolideren instellingen negatief met 18,4 miljoen euro. Langs uitgavenzijde is er voornamelijk de update van de ramingen voor de Kinderbijslag - incl. beheerskosten Famifed - (minus 16,4 miljoen euro), de uitgaven van de DAB's VIF en Mina (minus 29,2 miljoen euro) en de uitgaven bij het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (ofwel Hermes) (minus 13,5 miljoen euro). Anderzijds wordt er een buffer voorzien van 100 miljoen euro.

Het monitoringrapport van november betreft een raming die nog een aantal onzekerheden bevat over een beperkt aantal ontvangsten en enkele grote uitgavenrubrieken zoals voor de bevoegdheden die beheerd worden door de federale operatoren en de uitvoeringscijfers bij de Universiteiten en Hogescholen.

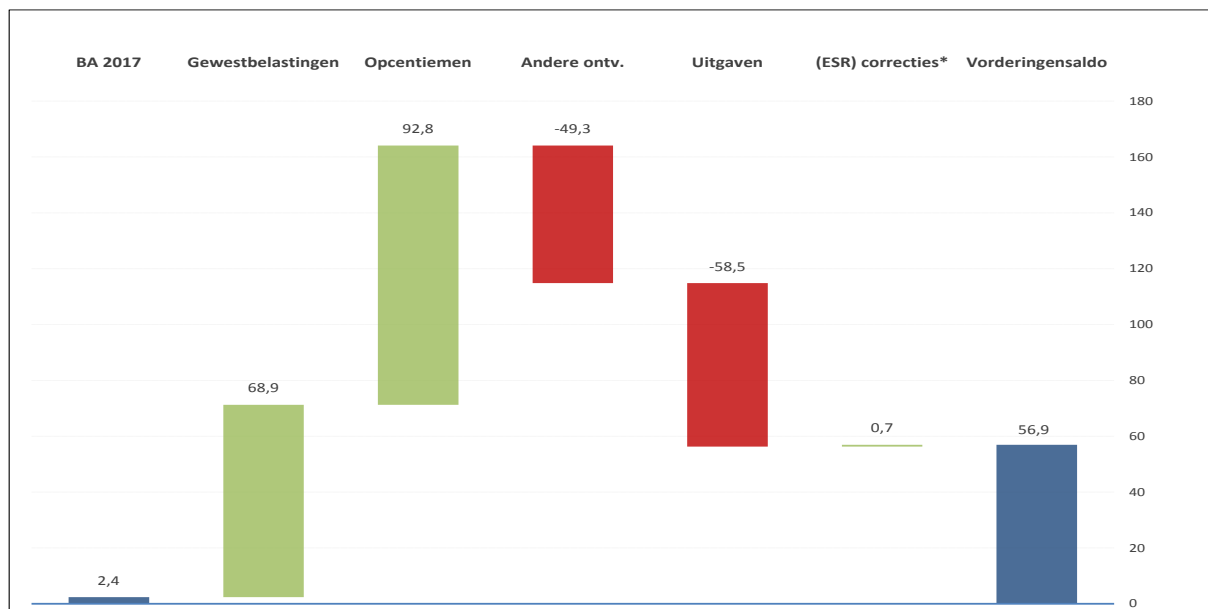
Gelet op de totstandkoming van twee specifieke koninklijke besluiten ² in 2018 wordt er van die KB's in 2017 geen impact op het vorderingensaldo verwacht.

¹ <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2016-2017/g17-1.pdf> , blz 78

² Het KB tot vaststelling van het referentiebedrag bij ongewijzigd beleid als bedoeld in artikel 35decies, tweede lid, van de BFW (fiscale uitgaven) en het KB tot vaststelling van de autonomiefactor als bedoeld in artikel 5/2, § 1, derde en vierde lid, van de BFW.

Grafiek 1 visualiseert op hoofdlijnen de afwijkingen met de begrotingsaanpassing. Secties 1 tot en met 3 bespreken die afwijkingen in detail.

Grafiek 1. Verschillenanalyse op hoofdlijnen tov BA 2017

- * Het verschil in ESR-correcties (+34,4 miljoen euro) en correcties voor aftoetsing begrotingdoelstelling (-33,7 miljoen euro) heffen elkaar op en worden gegroepeerd gevisualiseerd

1. Ontvangsten

Tabel 2. Globaal overzicht ontvangsten

In mio euro	1BA 2017	Okt	Nov	Delta BA	%	Delta Okt	%
<i>Gewestbelastingen</i>	6.230,8	6.292,7	6.299,7	68,9	1,1%	6,9	0,1%
<i>Opcentiemen</i>	7.656,0	7.751,0	7.748,8	92,8	1,2%	-2,2	0,0%
<i>Gew&Gem middelen BFW</i>	23.958,6	23.958,6	23.958,6	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>Specifieke dotaties</i>	117,1	117,1	117,2	0,1	0,1%	0,1	0,1%
<i>Andere</i>	979,4	961,7	965,1	-14,3	-1,5%	3,5	0,4%
Ontv. Alg. Begroting	38.941,8	39.081,1	39.089,4	147,5	0,4%	8,2	0,0%
Ontv. DAB	312,1	297,1	298,2	-13,9	-4,4%	1,1	0,4%
Ontv. RP	3.047,4	3.045,7	3.026,3	-21,2	-0,7%	-19,5	-0,6%
Totaal Ontvangsten	42.301,4	42.424,0	42.413,8	112,5	0,3%	-10,1	0,0%

1.1. Gewestbelastingen (+68,9 miljoen t.o.v. BA 2017; +6,9 miljoen t.o.v. oktober)

Tabel 3. Overzicht gewestbelastingen

in mio euro	BA 2017	Prognose oktober 2017	Prognose november 2017	Nov vs BA		Nov vs okt	
				Delta	%	Delta	%
Onroerende voorheffing	109,0	109,0	109,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Erfbelastingen (excl. Fisc regul)	1.357,3	1.400,5	1.396,3	39,0	2,9%	-4,2	-0,3%
Erfbelastingen (fiscale regularisaties)	25,0	25,0	25,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Registratiebelastingen	2.922,1	2.951,7	2.955,6	33,4	1,1%	3,9	0,1%
<i>Verkoop en verdeelrecht</i>	2.331,1	2.391,4	2.384,3	53,1	2,3%	-7,1	-0,3%
<i>Hypotheekbelastingen</i>	177,1	172,7	172,7	-4,4	-2,5%	0,1	0,0%
<i>Schenkbelastingen</i>	413,9	387,6	398,6	-15,3	-3,7%	11,0	2,8%
Verkeersbelasting	1.086,4	1.073,0	1.076,3	-10,1	-0,9%	3,3	0,3%
Belasting op de inverkeerstelling	231,3	244,2	244,9	13,6	5,9%	0,7	0,3%
Eurovignet (inning IVA VLABEL)	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	100,0%	0,0	0,0%
Kilometerheffing	426,7	429,6	430,3	3,6	0,8%	0,7	0,2%
Eurovignet (inning FOD Financiën)	2,3	-5,7	-5,6	-7,9	-339,6%	0,1	-1,2%
Belasting op de spelen en weddenschappen	42,3	40,9	41,7	-0,6	-1,4%	0,8	2,0%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	28,4	24,7	26,4	-2,0	-7,1%	1,7	6,7%
Openingsbelasting	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0%	0,0	0,0%
Totaal	6.230,8	6.292,7	6.299,7	68,9	1,1%	6,9	0,1%

- Spelen en weddenschappen

De prognose is gebaseerd op de ontvangen doorstorting t.e.m. oktober 2017 en op de prognoses van de FOD Financiën voor de doorstorting van de maanden november 2017 – januari 2018. De ontvangsten uit Spelen en Weddenschappen worden geraamd op 41,7 miljoen euro, 0,6 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

- Automatische ontspanningstoestellen

De prognose is gebaseerd op de ontvangen doorstorting t.e.m. oktober 2017 en op de prognoses van de FOD Financiën voor de doorstorting van de maanden november 2017 –

januari 2018. De ontvangsten uit Automatische Ontspanningstoestellen worden geraamd op 26,4 miljoen euro, 2,0 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

- Verkooprecht en verdeelrecht

De ontvangsten uit het verkoop- en verdeelrecht worden geraamd op 2.384,3 miljoen euro, ofwel 53,1 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

- Recht op hypotheekvestiging

De hogere - ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2017 - ontvangsten uit het verkooprecht vertalen zich niet in een evenredige verhoging van de ontvangsten uit het hypotheekrecht. Dat doet vermoeden dat het aantal herfinancieringen in dalende lijn zit, of dat er verhoudingsgewijs meer met eigen middelen wordt gewerkt of met toepassing van een hypothecair mandaat wordt geleend. Voor de resterende maanden van het jaar wordt rekening gehouden met een daling van 5% van het aantal hypotheekakten ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Op basis van die veronderstelling zou de totale ESR-ontvangst 2017 voor het hypotheekrecht uitkomen op 172,7 miljoen euro, 4,4 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

- Schenkbelasting

De ontvangsten uit de schenkbelasting worden geraamd op 398,6 miljoen euro, 15,3 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing. Ten opzichte van de prognose van oktober wordt de raming van de ontvangsten met 11,0 miljoen euro opgetrokken. Zowel voor onroerende schenkingen als roerende schenkingen wordt de prognose voor resterende maanden van het jaar opgetrokken. In de monitoring van oktober werd verondersteld dat de instroom aan onroerende schenkakten voor de resterende maanden zich 5% onder het niveau van 2016 zou situeren. In voorliggende nota gaan we voor de resterende maanden uit van eenzelfde volume als in 2016. Ook voor de roerende schenkingen wordt de prognose opgetrokken. De ontvangsten uit roerende schenkingen liggen de laatste maanden structureel hoger. Er wordt verwacht dat die trend zich de komende maanden zal doorzetten, onder andere door de invoering van de effectentaks.

- Erfbelasting

De prognose voor de ontvangsten uit erfbelasting ligt 39,0 miljoen euro boven het bij de begrotingsaanpassing 2017 geraamde bedrag. Zowel het aantal overlijdens als het gemiddeld bedrag per overlijden ligt boven het bij begrotingsaanpassing voorziene bedrag.

Voor de ontvangsten uit de fiscale regularisatie wordt de prognose op 25,0 miljoen euro behouden. Voor 37 dossiers werd het te regulariseren bedrag en de regularisatieheffing reeds in kaart gebracht. Het gaat om een te regulariseren bedrag van 30,2 miljoen euro en een te betalen regularisatieheffing van 11,2 miljoen euro.

- Onroerende voorheffing
Als prognose voor de OV behouden we het bedrag voorzien in de begrotingsaanpassing. Het verzenden van de kohieren kwam in het derde kwartaal volop op kruissnelheid. Tot op heden werd 2,5 miljard ingekohierd voor aanslagjaar 2017 (Vlaams Gewest + opcentiemen lokale besturen). Voor aanslagjaar 2016 werd dit bedrag maar in kalenderjaar 2017 bereikt.
- Verkeersbelasting
De raming is gebaseerd op de extrapolatie van de kasontvangsten tot en met oktober naar een volledig jaar op basis van de gerealiseerde maandontvangsten 2016. Die methode resulteert in een prognose die 10,1 miljoen euro lager ligt dan de raming van de begrotingsaanpassing 2017.
- Belasting op de inverkeerstelling
De raming is gebaseerd op de extrapolatie van de kasontvangsten tot en met oktober naar een volledig jaar op basis van het gewogen gemiddelde van de gerealiseerde maandontvangsten 2014, 2015 en 2016. Die methode resulteert in een prognose die 13,6 miljoen euro hoger ligt dan geraamd bij begrotingsaanpassing 2017.
- Eurovignet
Door de invoering van de kilometerheffing werd het Eurovignet in België afgeschaft. Voor de periode dat Vlaamse eurovignetten bleven doorlopen na 1 april 2016 terwijl België zelf de heffing van het eurovignet stopzette, dient Vlaanderen nog een bedrag terug te storten. Uit de afrekening van die periode blijkt dat Vlaanderen 5,6 miljoen euro dient terug te storten.
- Kilometerheffing
De ontvangsten kilometerheffing liggen in lijn met hetgeen was voorzien in de begrotingsaanpassing 2017. De belangrijkste verklaring voor het verschil tussen de prognose en de begrotingsaanpassing is het feit dat prognose voor de ontvangsten uit boetes wordt opgetrokken.

1.2. Opcentiemen (+92,8 miljoen t.o.v. BA 2017; -2,2 miljoen t.o.v. oktober)

Voor de **ESR aanrekening van de netto-opcentiemen** (= bruto-opcentiemen verminderd met fiscale uitgaven) wordt vanaf 2016 de methode van de getransactionaliseerde kas toegepast. De praktische toepassing met betrekking tot de begrotingsuitvoering 2017 is ten opzichte van de monitoring van oktober niet aangepast. Voor de inhoudelijke toelichting wordt dan ook naar de monitoringnota van oktober verwezen.

De ESR matig aanrekenbare netto-opcentiemen worden in voorliggende monitoringoefening op 5.930,6 miljoen euro geraamd (Tabel 4). In dit bedrag zijn de inhoudingen niet verwerkt die de FOD Financiën eind oktober 2017 voor de fiscale uitgaven van de BNI'ers heeft doorgevoerd: 1.713.648,78 euro voor AJ 2015 en 1.867.011,44 euro voor AJ 2016. In de berekening van het vorderingensaldo 2017 werden beide bedragen echter wel als een minderontvangst van 2017 beschouwd. De vraag naar ESR matige aanrekening werd op 14 november 2017 – informeel - aan het INR voorgelegd.

Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2017 wordt er een meerontvangst van 92,8 miljoen euro verwacht. Hierbij dient vermeld dat in de voorliggende monitoring de uitvoering van de fiscale uitgaven op 100% wordt geplaatst en de overrealisatie van de netto-opcentiemen bijgevolg volledig langs ontvangstenzijde wordt gerapporteerd, waarbij in het bijzonder de fiscale uitgaven van de BNI'ers als minderontvangst worden beschouwd (zie supra).

Ten opzichte van de monitoring van oktober 2017 is er een lichte daling waar te nemen ten belope van 2,2 miljoen euro. De daling wordt verklaard door enerzijds de impact van de fiscale uitgaven van de BNI'ers (-3,6 miljoen), en anderzijds door de actualisatie van de kohieren en de ontvangen bedragen van de staat (juli 2017-februari 2018) (+1,4 miljoen).

Tabel 4. ESR aanrekening netto-opcentiemen

ESR matige aanrekening volgens getransactionaliseerde kas (euro)	In 2016	In 2017
M.b.t. AJ 2015	BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2015 van januari 2016 tem december 2016	BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2015 van januari 2017 tem december 2017
	2.687.267.022,15	0,00
	+ ontvangen bedragen AJ 2015 van maart 2016 tem februari 2017 (99,52%)	+ ontvangen bedragen AJ 2015 van maart 2017 tem februari 2018 (99,61% + staat)
	364.058.862,48	20.778.515,01
	Subtotaal AJ 2015	Subtotaal AJ 2015
	3.051.325.884,63	20.778.515,01
M.b.t. AJ 2016	BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2016 van januari 2016 tem december 2016	BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2016 van januari 2017 tem december 2017
	2.652.559.176,50	2.869.134.076,58
	+ ontvangen bedragen AJ 2016 van maart 2016 tem februari 2017	+ ontvangen bedragen AJ 2016 van maart 2017 tem februari 2018 (met staat) (99,52%)
	75.291.723,80	279.815.409,19
	Subtotaal AJ 2016	Subtotaal AJ 2016
	2.727.850.900,30	3.148.949.485,77
M.b.t. AJ 2017		BV en voorafbetalingen in kohieren AJ 2017 van januari 2017 tem december 2017 (met staat)
		2.695.787.642,06
		+ ontvangen bedragen AJ 2017 van maart 2017 tem februari 2018 (met staat)
		65.080.949,14
		Subtotaal AJ 2017
		2.760.868.591,19
ALGEMEEN TOTAAL	5.779.176.784,93	5.930.596.591,97

De kasmatige netto-opcentiemen worden in voorliggende monitoringoefening op 5.941,2 miljoen euro geraamd (exclusief BNI). De prognose van de **Vlaamse kasontvangsten** tijdens het

begrotingsjaar 2017 bestaat uit het in de begrotingsaanpassing 2017 voorziene bedrag aan voorschotten m.b.t. de netto-opcentiemen van het aanslagjaar 2017 zoals ontvangen van de operator FOD Financiën, vermeerderd met de kasmatige afrekeningen van de aanslagjaren 2015 (prognose 41,0 miljoen ontvangen) en 2016 (prognose 165,2 miljoen). De kasmatige afrekeningen zijn geraamd vanuit het standpunt van de Vlaamse kas, dus inclusief een doorstortingstermijn van 2 maanden.

Tabel 5. Voorschotten, ESR aanrekening en Vlaamse kasontvangsten van netto-opcentiemen

Netto opcentiemen		Bedrag (in mio euro)
BA 2017	kasbevoorschotting AJ 2017	5.735,0
Monitoring oktober 2017	getransactionaliseerde kas	5.930,6
Kasontvangsten 2017	kasbevoorschotting AJ 2017	5.735,0
	+ afrekening AJ 2015	41,0
	+ afrekening AJ 2016	165,2
	= totaal	5.941,2

Tot slot hanteert de **HRF** in haar verslag van april 2017 een nominale definitie van de netto-opcentiemen: de som van de voorlopige twaalfden van het AJ en de kasmatige afrekeningen / ontvangsten van het AJ-1 tot en met februari van het AJ+1. Onder toepassing van de HRF-definitie kunnen de netto-opcentiemen 2017 op 5.945,2 miljoen euro geraamd worden (exclusief BNI).

Tabel 6. HRF definitie netto-opcentiemen

HRF definitie van netto opcentiemen = wat ontvangt FOD FIN kasmatig tot en met februari? (euro)	In 2016	In 2017
M.b.t. AJ 2015	vanaf september 2016: maandelijkse afrekeningen (aan 99,52%)	Maandelijkse afrekeningen (huidig innings% = 99,61%) + staart
	222.804.647,85	20.778.515,01
M.b.t. AJ 2016	Voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2017: maandelijkse afrekeningen (met staart) (aan 99,52%)
	5.687.406.141,77	189.394.244,30
M.b.t. AJ 2017		Voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)
		5.735.015.627,06
TOTAAL	5.910.210.789,62	5.945.188.386,37

1.3. Andere ontvangsten (-14,2 miljoen t.o.v. BA 2017; +3,6 miljoen t.o.v. oktober)

In de categorie van de overige ontvangsten werd door de betrokken beleidsdomeinen een prognose opgesteld voor de belangrijkste posten.

Inzake de verkeersboeten wordt er uitgegaan van een onderrealisatie van 20,9 miljoen euro t.o.v. de BA 2017. Geen wijziging ten opzichte van de monitoring van oktober 2017. De kasmatige afrekening van de verkeersboeten voor de begrotingsjaren 2015 en 2016 bedraagt -66,9 miljoen euro (verschil tussen de effectief geïnde boeten en de als voorschot doorgestorte bedragen) en wordt ESR matig aangerekend op de jaren 2015 en 2016. De kasmatige afrekening bezwaart bijgevolg de voorliggende monitoringoefening niet. De afdrachten van de controleinstellingen (autokeuringen) worden t.o.v. de BA 2017 met 1,9 miljoen euro negatief bijgesteld. Ten opzichte van de monitoring van oktober 2017 betekent dit een positieve bijstelling van 6,0 miljoen (waarvan 5,2 miljoen niet in de monitoring van oktober was opgenomen).

De heffing leegstand en verkrotting wordt t.o.v. de BA 2017 positief bijgesteld ten belope van 5,4 miljoen euro. Geen wijziging ten opzichte van de monitoring van oktober 2017.

1.4. Ontvangsten DAB's en rechtspersonen (-35,1 miljoen t.o.v. BA 2017; -18,4 miljoen t.o.v. oktober)

De ontvangsten van de DAB's en rechtspersonen worden overgenomen uit de aangeleverde prognoses en vertonen een negatieve afwijking t.o.v. de begrotingsaanpassing 2017 ten belope van 35,1 miljoen euro.

De ESR ontvangsten van de DAB's blijven 13,9 miljoen onder het cijfer van de begrotingsaanpassing 2017. Ten opzichte van de monitoring van oktober nemen de ontvangsten met 1,1 miljoen euro toe. De bij de DAB Minafonds gerapporteerde minderontvangst (-14,2 miljoen) houdt verband met de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van de heffing die Recupel en Bebat jaarlijks betaalden om hun reserves sneller af te bouwen. Door de vernietiging zal de heffing (6,639 miljoen) vanaf 2017 niet meer betaald worden. Ook de prognose van de milieuheffingen bedraagt 5,2 miljoen euro minder dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2017.

De ESR ontvangsten van de rechtspersonen worden in de voorliggende monitoringoefening 21,2 miljoen lager ingeschat dan het cijfer van de begrotingsaanpassing 2017. Ten opzichte van de monitoring van oktober betekent dit een verdere daling ten belope van 19,5 miljoen euro. De belangrijkste afwijkingen situeren zich bij Hermes (+6,8 miljoen), VIB (+9,7 miljoen), VITO (-5,1 miljoen), VRT (-25,9 miljoen ³), VDAB (+8,2 miljoen) en Waterweg (-7,1 miljoen).

³ De daling bij VRT is hoofdzakelijk te verklaren door de toepassing van het advies van het INR dd. van 7 juni 2017 aangaan de registratie van de BTW. Conform het advies wordt de BTW op de BTW-plichtige activiteit als een transitorische post geboekt. Langs uitgavenzijde rapporteert VRT een gelijkaardige daling.

2. Uitgaven

Tabel 5. Globaal overzicht uitgaven

In mio euro	1BA 2017	Okt	Nov	Delta BA	%	Delta Okt	%
100 mio buffer	100,0	127,8	100,0	0,0	0,0%	-27,8	-21,8%
provisie opstap O&O	46,8	0,0	0,0	-46,8	-100,0%	0,0	0,0%
loonmodel Onderwijs	7.700,8	7.685,8	7.685,8	-15,0	-0,2%	0,0	0,0%
Kinderbijslag (incl beheersenveloppe)	3.617,7	3.609,6	3.593,4	-24,4	-0,7%	-16,3	-0,5%
WZC incl. sociaal akkoord	1.989,9	1.953,1	1.953,1	-36,8	-1,8%	0,0	0,0%
Dienstencheques	1.162,0	1.118,5	1.118,5	-43,5	-3,7%	0,0	0,0%
Andere	13.402,7	13.268,1	13.277,7	-125,0	-0,9%	9,6	0,1%
Uitg. Alg. Begroting	28.019,9	27.763,0	27.728,5	-291,4	-1,0%	-34,5	-0,1%
VIF	661,5	661,5	621,8	-39,7	-6,0%	-39,7	-6,0%
Mina	333,8	329,2	314,3	-19,5	-5,9%	-15,0	-4,5%
Correctie MC		-25,0	0,0	0,0	0,0%	25,0	-100,0%
Andere	201,0	200,5	201,0	0,0	0,0%	0,5	0,2%
Uitg. DAB	1.196,3	1.166,3	1.137,1	-59,2	-5,0%	-29,2	-2,5%
VDAB	818,8	803,2	796,0	-22,8	-2,8%	-7,2	-0,9%
Hermes	556,1	551,7	538,3	-17,8	-3,2%	-13,5	-2,4%
BAM	159,5	88,0	84,7	-74,8	-46,9%	-3,3	-3,8%
W&Z	328,0	292,3	287,3	-40,7	-12,4%	-5,0	-1,7%
VVM-De Lijn	1.231,7	1.244,4	1.242,4	10,7	0,9%	-2,0	-0,2%
Andere	11.050,2	10.927,7	10.985,4	-64,8	-0,6%	57,7	0,5%
Correctie MC		-25,0	0,0	0,0	0,0%	25,0	-100,0%
Onderbenutting Universiteiten en Hogescholen	-111,9	-111,9	-71,0	40,8	-36,5%	40,8	-36,5%
Uitg. RP	14.032,6	13.770,5	13.863,0	-169,6	-1,2%	92,5	0,7%
Onderbenutting	-578,8			578,8	-100,0%	0,0	0,0%
Totaal Uitgaven	42.670,0	42.699,7	42.728,6	58,5	0,1%	28,8	0,1%

2.1. Algemene uitgavenbegroting

- Financien en Begroting

Op de VAK/VEK buffer die bij de begrotingsaanpassing 2017 werd aangelegd, werd er overeenkomstig de gemaakte afspraken in het kader van de begrotingsopmaak 2018 reeds 135 miljoen euro besteed. De eenmalige uitgaven die met deze middelen worden verricht, worden aangerekend op de functionele begrotingsartikelen. In tegenstelling tot vorige maand komen in voorliggende monitoringoefening de uitgaven aldus op de individuele uitgavenlijnen bij de ministeries of geconsolideerde rechtspersonen tot uiting. Daarnaast wordt er een buffer voorzien van 100 miljoen euro.

- Economie, Wetenschap en Innovatie

Van de provisie onverdeelde beleidsruimte O&O werd het VAK integraal herverdeeld terwijl er slechts 16,5 miljoen euro VEK werd herverdeeld. Bovendien werd het VEK quasi integraal naar IS-artikelen herverdeeld waardoor de ESR-impact zich bij de te consolideren instellingen zal manifesteren. Net zoals vorige maand gaan we uit van een volledige onderbenutting van de provisie opstap O&O (46,8 miljoen euro).

- Onderwijs en Vorming

Net zoals vorige maand wordt er in voorliggende monitoring uitgegaan van een onderbenutting van 15 miljoen euro op het loonmodel bij onderwijs.

- Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De uitgaven voor de gezinsbijslag (incl beheerskosten Famifed) vallen 24,4 miljoen euro lager uit dan begroot bij de 1ste begrotingsaanpassing, of 16,3 miljoen euro lager dan geraamd in de monitoringnota van oktober .

Bij de woonzorgcentra werd het gemiddelde genomen van de ramingen van de federale operator (ic het RIZIV) en het geraamde bedrag van de begrotingsaanpassing 2017. Dit resulteert in een verwachte onderaanwending van 36,8 miljoen euro of 1,8%, wat ongewijzigd is ten opzichte van de raming van oktober.

- Werk en Sociale Economie

Voor de uitgaven door federale operatoren wordt uitgegaan van informatie aangeboden door de federale operatoren. Deze informatie is ongewijzigd ten opzichte van het monitoringrapport van oktober. Bij de (aflopende) RSZ- en DIBISS doelgroepenkortingen zijn er een aantal elkaar compenserende bewegingen : zo wordt voor de activering van langdurig werkzoekenden een onderbenutting van 9,5 miljoen verwacht, voor de hervormde doelgroepkortingen voor jongeren en ouderen wordt respectievelijk een onderbenutting van 18,8 miljoen en een overbenutting van 35,5 miljoen geraamd.

Wat betreft de uitgaven waarvoor de RVA de operator is, wordt een overbenutting van 11,2 miljoen verwacht in het kader van de hervormde activeringsuitkeringen.

Voor de dienstencheques wordt een onderbenutting geraamd van 43,5 miljoen euro. Hierbij houden we rekening met de facturen die tussen 1 oktober 2016 en 30 september 2017 werden ontvangen (de in deze periode aangekochte en gefactureerde dienstencheques bepalen de ESR-aanrekenbare uitgave voor Vlaanderen in 2017, rekening houdend met een doorlooptijd van de facturen van 3 maanden) en met een verwachte boete voor de dienstverlener van 8,4 miljoen euro.

2.2. DAB's

De onderbenutting bij het VIF wordt in november geschat op 39,7 miljoen euro en is te wijten aan een te gunstige inschatting van de verwachte vereffeningen voor investeringen. Daar zijn een aantal verklaringen voor: geplande onteigeningen die nog niet zijn doorgegaan, projecten die later zijn opgestart, projecten die vertraging oplopen. Gelet op deze volledige update wordt de naar aanleiding van de monitoring van oktober door het monitoringcomité doorgevoerde correctie 25 miljoen euro geschrapt.

Bij MINA wordt de onderaanwending geraamd op 19,5 miljoen euro of 15 miljoen euro meer onderbenutting dan in oktober. Omdat er minder dossiers worden ingediend dan verwacht door de rioolbeheerders valt de benutting van het VEK door VMM bijna 20 miljoen euro lager uit.

2.3. Rechtspersonen

De uitgaven van de rechtspersonen liggen volgens de prognoses van die rechtspersonen 210,4 miljoen euro lager ten opzichte van de 1ste begrotingsaanpassing. Ten opzichte van het monitoringrapport van oktober ligt de raming van de uitgaven van de rechtspersonen 45,9 miljoen euro lager, niettegenstaande een belangrijk deel van de buffer werd herverdeeld naar de rechtspersonen wat tot hogere uitgaven had moeten leiden.

Belangrijke positieve afwijkingen t.o.v. de bijdrage tot het bij de begrotingsaanpassing 2017 voorziene vorderingensaldo situeren zich bij het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (+17,8), VSB (+12,6), de VDAB (+22,8), VIB (+7,0), BAM (+74,8) en W&Z (+40,7) terwijl er bij VIPA (-36) en De Lijn (-10,7) sprake is van een negatieve afwijking.

Bij het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid voorziet men 10 miljoen euro onderbenutting op de kapitaaloverdrachten aan lokale overheden.

De uitvoering bij het VIPA toont een schijnbare overschrijding van 36 mio euro van de begroting. Dit is echter een louter kastechnische factor die te wijten is aan de inhoudingen voor A1/A3-BFM voor de ziekenhuizen waarbij de door het VIPA verwachte daling inzake BFM-betalingen slechts met vertraging tot uiting komt in de uitbetalingen door het RIZIV. De ESR-matig aanrekenbare uitgaven A1/A3 blijven echter ongewijzigd waardoor de ESR-correctie met eenzelfde bedrag verbetert (cfr infra).

De afwijking bij de VDAB wordt verklaard door de niet aanwending van de provisie tijdelijke werkervaring ad 12,0 miljoen.

Bij het VIB zal een grote investering later dan voorzien opgeleverd worden (3,8 miljoen euro) en is er een vertraagde opstart van het Grand Challenges programma (2,3 miljoen euro waarvan 1,7 miljoen werkings- en 0,5 miljoen personeelskosten)

Bij de BAM is er zowel vertraging op de voorbereidende werken (circa 31 miljoen) als op de hoofdwerken van Oosterweel (33,7 miljoen euro aan). Gelet op deze onderbenutting op de hoofdwerken worden deze (niet-gerealiseerde) uitgaven ook niet geneutraliseerd bij de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling.

Bij W&Z situeert de geraamde onderbenutting zich bij de waterbouwkundige werken.

De afwijking bij De Lijn situeert zich op diverse posten werking (8,2 miljoen voornamelijk op vlak van verbruiken, elektriciteit, exploitanten) en investeringen (5,2 miljoen).

De Hogescholen en Universiteiten hebben naar aanleiding van deze monitoringoefening een update van hun begrotingsuitvoering gemaakt en dit resulteert in een verwachte onderbenutting van 71 miljoen euro wat 40,9 miljoen euro lager is dan ingeschat bij de begrotingsaanpassing 2017 (om de impact op het vorderingensaldo gelijk te stellen aan de toelagen aan de U&HS werd bij BA 17 een correctie toegepast van 111,9 miljoen euro ten opzichte van de begroting(en) van de hogescholen en universiteiten).

3. ESR-correcties

Tabel 6. Overzicht ESR correcties

In mio euro	1BA 2017	Okt	Nov	Delta BA	%	Delta Okt	%
<i>DBFM SvM</i>	-132,5	-123,5	-123,5	8,9	-6,7%	0,0	0,0%
<i>Sluis Terneuzen</i>	48,2	36,3	36,3	-12,0	-24,8%	0,0	0,0%
<i>Ziekenhuisinfrastructuur A1/A3</i>	276,3	276,3	313,7	37,4	13,5%	37,4	13,5%
<i>andere</i>	105,3	105,3	105,3	0,0	0,0%	0,0	0,0%
ESR correcties	297,3	294,3	331,7	34,4	11,6%	37,4	12,7%

Ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2017 hebben de ESR correcties een positieve impact van 34,4 miljoen euro. Deze afwijking is te verklaren door : de DBFM Scholen van Morgen (+8,9 miljoen) en de Sluis Terneuzen (-12 miljoen) en A1/A3 Ziekenhuisinfrastructuur (+37,4 miljoen).

De overige ESR-correcties worden in voorliggend rapport op het niveau van de begrotingsaanpassing 2017 gehouden.⁴

Voor de Scholen van Morgen kan de positieve afwijking in voorliggende monitoringnota ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2017 enerzijds verklaard worden door de consolidatie van de DBFM-vennootschap waardoor de boekhoudprincipes van het ESR-2010 van toepassing worden op deze projectvennootschap. De IRS-hedgecost van 20,9 miljoen euro (ingevolge de swap van vlottende naar vaste rente) wordt in het ESR geregistreerd als financiële verrichting zonder impact op het vorderingensaldo. Anderzijds blijkt dat de werken vlot verlopen waardoor er voor 12 miljoen euro meer (bouw)facturen verwacht worden dan bij de begrotingsaanpassing.

Voor de financiering van de sluis Terneuzen wordt vanaf 2016 jaarlijks een bedrag van 59,5 miljoen euro gestort aan Nederland. ESR-matig wordt jaarlijks een ESR-correctie voorzien voor het verwachte aandeel van Vlaanderen in de gemaakte kosten van dat jaar en is er afgesproken dat de volgorde van de verschillende bronnen van belang is, waarbij Vlaanderen op de laatste plaats komt na Nederland en Europa. In de begrotingsaanpassing 2017 was een positieve ESR-correctie van 48,2 miljoen euro voorzien, namelijk het verschil tussen de Vlaamse bijdrage in geraamde kosten (11,3 miljoen euro) en de voorziene kasfinanciering van 59,5 miljoen euro. Gelet op de update van de meerjarenraming naar aanleiding van de gunning van de sluis, wordt de Vlaamse bijdrage in de gemaakte kosten in 2017 geraamd op 23,2 miljoen euro. Hierdoor bedraagt de positieve ESR-correctie 36,3 miljoen euro in plaats van het bij BA17 voorziene bedrag van 48,2 miljoen euro.

De update van de ESR-correctie voor A1/A3 hangt samen met de kredietoverschrijding van 36 mio euro in de begroting 2017 van het VIPA. Deze kredietoverschrijding is kastechnisch en te wijten aan de inhoudingen (door de FOD Fin) voor A1/A3-BFM voor de ziekenhuizen. De ESR-matig aanrekenbare uitgaven A1/A3 blijven echter ongewijzigd waardoor de ESR-correctie met eenzelfde bedrag verbetert (cfr supra, comment bij uitvoering VIPA).

⁴ <http://docs.vlaamsparlament.be/docs/stukken/2016-2017/g17-1.pdf> , blz 78

Bijlage – ESR-aanrekening gewestbelastingen

ESR-aanrekening gewestbelasting	jan x	feb x	mrt x	apr x	mei x	jun x	jul x	aug x	sep x	okt x	nov x	dec x	jan x+1	feb x+1	mrt x+1	Opmerking
Onroerende voorheffing																
Erfbelastingen																
Verkoop en verdeelrecht																Evt. bij te stellen o.b.v. doorlooptijd.
Hypotheekbelastingen																Evt. bij te stellen o.b.v. doorlooptijd.
Schenkbelastingen																Evt. bij te stellen o.b.v. doorlooptijd.
Verkeersbelasting op de autovoertuigen																
Belasting op de inverteersstelling																
Eurovignet (inning IVA VLABEL)																
Kilometerheffing (brutobedrag + boete)																O.b.v. datum gereden km
Eurovignet (inning FOD Financiën)																
spelen en weddenschappen																
automatische ontspanningstoestellen																
Openingsbelasting																